

NAVF'S

UTREDNING SINSTITUTT

NORGES
ALMENVITENSKAPELIGE
FORSKNINGSRÅD

1976: 9

Utredninger om forskning
og høyere utdanning

Tilgang på artianere og nye elever til gymnaset

Gymnas Entrants and
Gymnas Graduates

INSTITUTE FOR STUDIES IN RESEARCH
AND HIGHER EDUCATION

The Norwegian Research Council
for Science and the Humanities

1976: 9

Utredninger om forskning
og høgere utdanning

Tilgang på artianere og nye elever til gymnaset

Gymnas Entrants and
Gymnas Graduates

F O R O R D

Denne meldingen gir oversikter over elevtall i første klasse i gymnaset og antall uteksaminerte fra gymnaset i 1975 sammenlignet med tidligere år. Den inneholder opplysninger om elevfrekvens og artianerfrekvens for hele landet og for de enkelte fylker, og om gymnasiastenes og artianerenes fordeling på gymnaslinjer og kjønn.

Sekretær Tone Holter Andersen har ledet arbeidet med meldingen.

Oslo, juli 1976

Sigmund Vangsnes

TILGANG PÅ ARTIANERE OG NYE ELEVER TIL GYMNASET

I n n h o l d

	Side
ELEVILGANG TIL GYMNASET.....	7
UTEKSAMINERTE ARTIANERE OG KANDIDATER FRA ØKONOMISK GYMNAS.....	18
SUMMARY IN ENGLISH.....	32

ELEVILGANGEN TIL GYMNASET

Høsten 1975 begynte nær 23 000 nye elever i første klasse i gymnaset - dvs. 37.2 prosent av antall 16½-åringer i landet. Dette er en økning i elevfrekvens (nye elever i prosent av 16½-åringer) på 1.4 prosentenheter i forhold til 1974. På ti år har den årlige tilstrømmingen av elever til gymnaset økt med vel 7 800 nye elever - fra 15 100 i 1965 - dvs. en økning på 52 prosent. Elevfrekvensen i det samme tidsrom har økt med 12.7 prosentenheter - fra 24.5 i 1965.

Geografisk fordeling.

Det er store geografiske forskjeller i elevfrekvensen. Den var høyest i Oslo og Akershus med 49.4 prosent og lavest i Finnmark og Troms med henholdsvis 22.0 og 27.8 prosent, i 1975. De øvrige fylker lå alle mellom 31.8 og 42.4 prosent. I løpet av den siste tiårsperioden har det imidlertid, relativt sett, vært en langt sterkere vekst i elevfrekvensen i de fylker som i 1965 lå under gjennomsnittet enn i de øvrige. Elevfrekvensen for f.eks. Sogn og Fjordane, Troms og Nordland er blitt mer enn fordoblet i løpet av perioden, mens den, som nevnt, for landet som helhet økte fra 24.5 i 1965 til 37.2 i 1975.

Kvinnelige gymnaselever.

Den siste relativt sterke økningen i tilstrømmingen av jenter til gymnaset begynte i 1968. Antall kvinnelige førstegymnasiaster økte med 73.9 prosent fra 1967 til 1975, mens antall gutter i samme tidsrom økte med 26.3 prosent.

I denne forbindelse kan det være av interesse å se på utviklingen i noe lenger historisk perspektiv: Tradisjonelt har forholdsvis flere gutter enn jenter påbegynt gymnasutdanning; andelen jenter økte raskt fra ca. 10 til 33 prosent i løpet av de første femten år av dette århundre.

I de følgende 25 år var ca. tredjeparten eller litt færre av de nye gymnaselevne kvinner; i løpet av krigsårene (1940-1945) kom andelen opp i 40 prosent, og viste bare ubetydelige variasjoner de neste 15 år. Fra begynnelsen av 1960-årene begynte andelen igjen gradvis å øke, og de siste 7 - 8 år har økningen akselerert, slik at andelen jenter av de nye gymnaselevne høsten 1975 var kommet opp i 51.7 prosent (tabell 5). Elevfrekvensen for jenter var da 39.5 og for gutter 35.1 (tabell 4). Bare i tre fylker var det fler gutter enn jenter som begynte i første klasse i gymnas. Forskjellene var imidlertid så ubetydelig at elevfrekvensen var høyere for jenter enn for gutter også i disse fylkene. For Østlands- og Agderfylkene samlet var elevfrekvensen for jentene 43.2 mot 38.8 for guttene. I Vestlandsfylkene og Trøndelag var elevfrekvensen 33.6 for jenter, 29.5 for gutter. I Nord-Norge var elevfrekvensen for jenter 31.5, for gutter 28.5. (Tabell 5.)

Fordeling på linjer.

Førstegymnasiastenes valg av linjer årene 1965 - 1975 fremgår av tabellene 6, 7 og 8. Tabellene viser at en stadig økende andel begynner i reformgymnas, som ikke er linjedelt før i annen klasse. Høsten 1975 begynte 18.5 prosent av de nye gymnaselevne i reformgymnas. Anslag basert på Statistisk Sentralbyrås statistikk over elever i videregående skoler 1. oktober 1975 viser at annengymnasiastene i reformgymnas fordelte seg med 38.3 prosent på naturfaglig linje, 26.2 prosent på språkfaglig og 35.5 prosent på samfunnsfaglig linje. I det tradisjonelle gymnas hadde ca. 46 prosent av førstegymnasiastene valgt real- eller naturfaglinje, vel 38 prosent begynte på en av språklinjene, vel 11 prosent begynte på økonomisk gymnas og 4 prosent begynte på samfunnslinje.

Andelen av førstegymnasiaster i reformgymnas må ventes å øke raskt de nærmeste år, dersom Kirke- og undervisningsdepartementets forutsetning om å gjennomføre den nye strukturen for alle nye førsteklasser i gymnaset innen høsten 1979 skal følges.

Fordeling på linjer og kjønn.

Det er store kjønnsmessige forskjeller når det gjelder valg av linje. Størstedelen av jentene velger språklige linjer, mens storparten av guttene velger real/naturfaglinje. Slik har det stort sett vært siden engelsklinjen ble etablert ved århundreskiftet. Helt frem til de første etterkrigsårene svinget andelen av jentene som valgte reallinje mellom 10 og 20 prosent. Med etableringen av naturfaglinjen i 1948 kan det spores en ganske svak stigning i andelen av jentene som begynte på denne linjen og reallinjen tilsammen.

Reformgymnas er ikke linjedelt for førstegymnasiastenes vedkommende, men med samme kilde for fordeling av elevene i annen klasse i reformgymnas som i foregående avsnitt, fremgår det tydelig at også her er språkfaglig linje en typisk "jentelinje", med nær 80 prosent jenter. Anslagene viser at nær 41 prosent av jentene gikk på språkfaglig linje, knapt 11 prosent av guttene. Naturfaglig linje hadde ca. 27 prosent av jentene, vel 50 prosent av guttene. Ved samfunnsfaglig linje var forskjellen mellom kjønnene mindre - vel 32 prosent av jentene og nær 39 prosent av guttene.

I vanlig gymnas har den relative økningen av jenter gitt utslag i større andel jenter blant elevene både på reallinjene (fra knapt 23 prosent i 1965 til ca. 34 prosent i 1975) og språklinjene (fra vel 68 prosent i 1965 til 74 prosent i 1975). Ved økonomisk gymnas har andelen kvinnelige elever svinget litt, men var litt høyere i 1975 enn i 1965 - 43.5 prosent mot knapt 41 prosent i 1965. (Se for øvrig tabell 8.)

Tabell 1. Elever i første klasse i gymnaset¹⁾, absolutte tall og i prosent av 16½-åringer.

Table 1. Pupils in the first class at the Gymnas - absolute numbers and as a percentage of the population aged 16½ years.

Skoleår Year	Antall personer i alder 16½ år ²⁾ Population aged 16½ years	Antall elever i første klasse i gymnaset ¹⁾ Pupils in first class at Gymnas	Elevfrekvens Pupil frequency
1962/63	64 946	13 331	20.5
1963/64	66 320	14 133	21.3
1964/65	63 744	14 850	23.3
1965/66	61 688	15 109	24.5
1966/67	60 288	15 231	25.3
1967/68	59 296	15 631	26.4
1968/69	59 556	17 169	28.8
1969/70	60 812	18 499	30.4
1970/71	60 925	19 243	31.6
1971/72	61 177	20 077	32.8
1972/73	61 987	20 710	33.4
1973/74	62 027	21 645	34.9
1974/75	61 608	22 214	36.1
1975/76	61 568	22 933	37.2

1) 1. klasse i 3-årig gymnas, 2. klasse i 4-årig og 3. klasse i 5-årig gymnas svarer til klasseserier D i Statistisk Sentralbyrås statistikk.

2) Tallene for 16½-årige er beregnet på grunnlag av Statistisk Sentralbyrås årlige oppgaver over folkemengden.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Tallene for 1974 er supplert med opplysninger fra Gymnasrådet om privatistklasser.

Tabell 2. Elever i første klasse i gymnaset etter skolefylke og år.
 Table 2. Pupils in the first class at the Gymnas by county and year.

Skole- fylke <i>County</i>	Antall elever i 1. gymnas ¹⁾ <i>Number of pupils in the first class at the Gymnas</i>								
	1962/ 63	1965/ 66	1968/ 69	1970/ 71	1971/ 72	1972/ 73	1973/ 74 ²⁾	1974/ 75	1975/ 76
Østfold	749	872	959	978	1045	1113	1207	1177	1305
Oslo og Akershus	4212	3976	4085	4964	5045	5140	5185	5453	5278
Hedmark	551	595	721	801	849	890	1005	957	1030
Oppland	502	650	704	757	741	831	987	889	1018
Buskerud	598	705	891	933	943	948	1060	1063	1102
Vestfold	617	650	788	866	870	957	930	950	929
Telemark	637	710	772	800	823	821	814	877	878
Aust-Agder	259	345	328	407	418	440	407	442	443
Vest-Agder	418	565	679	702	735	729	727	799	902
Rogaland	906	1034	1187	1296	1369	1444	1452	1495	1569
Hordaland og Bergen	1227	1456	1751	1813	1793	1908	2189	2142	2210
Sogn og Fjordane	151	211	367	427	461	533	582	570	589
Møre og Romsdal	534	744	836	913	1025	1015	1067	1305	1369
Sør-Trøndelag	823	936	1106	1145	1366	1143	1235	1289	1341
Nord-Trøndelag	313	376	450	524	566	690	665	654	667
Nordland	538	755	944	1126	1197	1260	1257	1276	1377
Troms	215	319	358	491	526	547	577	589	635
Finnmark	81	210	243	300	305	301	299	287	291
Hele landet <i>Whole country</i>	13331	15109	17169	19243	20077	20710	21645	22214	22933

- 1) 1. klasse i 3-årig gymnas, 2. klasse i 4-årig og 3. klasse i 5-årig gymnas svarer til klassetrinn D i Statistisk Sentralbyrås statistikk.
- 2) Tallene for året 1973/74 er ikke helt sammenlignbare med tallene for de øvrige år, idet de ikke inkluderer elever ved skoler uten eksamensrett.

Tabell 3. Elever i første klasse i gymnasen i prosent av 16½-åringer, etter skolefylke og år.¹⁾

Table 3. Pupils in the first class at the Gymnas as a percentage of the population aged 16½ years, by county and year.

Skolefylke <i>County</i>	Elevfrekvens <i>Pupil frequency</i>								
	1962/ 63	1965/ 66	1968/ 69	1970/ 71	1971/ 72	1972/ 73	1973/ 74 ²⁾	1974/ 75	1975/ 76
Østfold	20.3	25.5	29.7	29.2	31.6	32.8	34.8	34.4	37.5
Oslo og Akershus	37.7	37.9	43.5	48.5	48.7	49.7	48.2	51.0	49.4
Hedmark	16.1	19.6	24.9	28.8	30.6	30.7	35.0	33.5	36.7
Oppland	16.0	22.1	26.0	28.1	27.1	29.5	35.4	32.1	36.8
Buskerud	20.4	23.8	31.4	32.0	31.9	31.2	34.9	35.5	37.0
Vestfold	20.4	24.7	29.7	30.9	31.5	34.3	32.6	33.0	31.8
Telemark	24.0	28.0	31.2	32.1	33.2	32.3	32.5	35.8	36.9
Aust-Agder	18.7	25.8	25.4	31.6	33.0	34.7	31.3	33.8	33.5
Vest-Agder	22.1	29.7	34.0	34.4	35.6	34.5	35.0	38.1	42.4
Rogaland	20.9	24.3	26.7	28.1	29.4	31.1	31.2	31.6	33.3
Hordaland og Bergen	19.7	23.7	29.3	29.5	29.3	31.2	35.5	34.5	35.3
Sogn og Fjordane	8.3	12.0	20.9	24.1	25.9	29.8	33.9	33.0	33.3
Møre og Romsdal	13.0	18.7	20.7	22.7	25.1	24.6	26.0	32.5	34.0
Sør-Trøndelag	21.3	26.0	32.0	31.9	37.1	30.5	33.5	35.2	36.6
Nord-Trøndelag	13.4	17.8	20.8	25.3	27.5	32.5	32.3	32.4	33.0
Nordland	10.9	16.7	21.7	26.1	27.9	28.7	29.7	31.2	33.8
Troms	8.3	12.9	15.1	20.3	21.8	22.3	24.1	25.7	27.8
Finnmark	5.7	13.3	16.5	21.2	21.5	21.6	21.9	21.9	22.0
Hele landet <i>Whole country</i>	20.5	24.5	28.7	31.6	32.8	33.4	34.9	36.1	37.2

1) Tallene for 16½-åringer i de enkelte fylker for årene 1962/63-1964/65 er beregnet på grunnlag av folketellingen i 1960 og Statistisk Sentralbyrås årlige oppgaver over den totale folkemengde. Fra og med 1965/66 bygger tallene på Statistisk Sentralbyrås personregister (publikasjonene: Folkemengden etter alder pr. 31. desember 1965, 1967, 1969, 1970, 1972 og 1973). Det må her gjøres oppmerksom på at det i denne fremstillingen dreier seg om elever som går på skole i vedkommende fylke, regnet i prosent av årskullet i fylket. Det er ikke korrigert for elever hjemmehørende i andre fylker.

2) Elevfrekvensen for året 1973/74 er ikke helt sammenlignbare med elevfrekvensene for de øvrige år, idet de ikke inkluderer elever ved skoler uten eksamensrett.

Tabell 4. Elever i første klasse i gymnaset i prosent av 16½-åringer etter skolefylke, år og kjønn.

Table 4. Pupils in the first class at Gymnas as a percentage of the population aged 16½ years by county, year and sex.

Skole- fylke <i>County</i>	E l e v f r e k v e n s									
	<i>Pupil frequency</i>									
	1965/66		1970/71		1972/73		1974/75		1975/76	
	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>
Østfold	27.7	23.3	30.4	26.9	32.1	33.5	33.0	35.9	34.1	41.0
Oslo og Akershus	39.9	35.8	50.9	46.2	50.7	48.6	49.6	52.3	47.7	51.2
Hedmark	21.4	17.6	29.7	27.8	30.6	30.8	30.2	36.9	34.2	39.0
Oppland	22.8	21.5	27.1	29.2	28.7	30.3	31.1	33.2	35.5	38.3
Buskerud	24.7	22.8	30.8	33.2	29.8	32.7	33.1	28.0	33.6	40.7
Vestfold	28.8	20.4	33.1	28.7	34.3	34.3	30.6	35.6	29.5	34.2
Telemark	32.1	23.6	33.4	30.8	34.9	29.7	34.9	36.8	33.5	40.5
Aust-Agder	29.2	22.2	33.6	29.6	38.4	31.0	30.5	37.0	32.4	34.6
Vest-Agder	31.1	28.1	37.9	30.8	36.0	32.8	39.1	37.2	41.5	43.4
Rogaland	26.9	21.5	28.8	27.3	31.0	31.2	28.9	34.3	32.3	34.1
Hordaland og Bergen	26.3	20.9	31.5	27.5	31.1	31.4	32.1	37.1	32.5	38.2
Sogn og Fjordane	11.5	12.6	24.2	23.9	27.5	32.1	33.0	33.0	28.1	38.7
Møre og Romsdal	21.4	15.9	25.3	20.0	25.7	22.2	31.2	33.8	33.7	34.4
Sør-Trøndelag	29.2	22.8	32.5	31.3	29.4	31.6	37.4	36.0	32.9	40.5
Nord-Trøndelag	19.4	15.5	27.0	23.6	32.5	32.4	32.5	32.4	29.2	37.1
Nordland	18.1	15.1	28.8	23.2	29.5	27.9	30.6	31.9	32.1	35.7
Troms	15.0	10.7	21.6	19.1	21.8	22.9	24.6	26.7	27.4	28.2
Finnmark	16.4	10.1	21.3	21.2	22.6	20.6	23.7	20.0	19.3	24.8
Hele landet <i>Whole country</i>	26.7	22.2	33.1	30.0	33.7	33.1	34.5	37.6	35.1	39.5

Tabell 5. Prosentandel jenter av elevene i første klasse i gymnasen etter skolefylke og år.

Table 5. Female percentage in the first class at the Gymnas by county and year.

Skolefylke <i>County</i>	1962/ 63	1965/ 66	1968/ 69	1970/ 71	1972/ 73	1973/ 74	1974/ 75	1975/ 76
Østfold	43.3	44.6	47.7	45.7	49.3	47.2	51.8	53.7
Oslo og Akershus	46.2	46.3	47.6	47.5	47.6	49.7	50.7	50.4
Hedmark	45.6	42.2	48.6	46.7	49.9	47.1	53.8	54.0
Oppland	44.4	48.2	50.4	51.3	49.6	50.9	49.7	50.7
Buskerud	44.6	47.9	44.6	51.2	51.2	53.7	51.0	53.2
Vestfold	44.9	40.3	44.3	45.5	49.2	48.2	52.2	52.6
Telemark	37.4	40.6	47.3	46.0	44.5	50.6	50.2	53.4
Aust-Agder	36.7	41.2	40.5	46.2	44.8	47.4	54.5	50.8
Vest-Agder	38.8	43.7	47.0	43.3	46.0	49.7	48.9	50.8
Rogaland	40.8	43.0	43.0	47.9	50.1	49.1	53.3	50.7
Hordaland og Bergen	42.5	43.0	45.1	45.2	48.9	50.9	52.2	52.2
Sogn og Fjordane	31.8	50.7	44.4	47.5	52.2	53.3	49.3	56.5
Møre og Romsdal	38.2	40.9	40.4	43.4	44.0	47.8	50.3	48.4
Sør-Trøndelag	41.9	43.5	45.9	48.9	51.3	49.8	49.0	53.5
Nord-Trøndelag	36.4	41.2	37.3	46.4	48.6	48.9	47.4	53.8
Nordland	36.4	43.4	43.6	42.0	47.5	45.4	49.9	51.1
Troms	40.9	40.1	40.5	46.2	49.5	48.0	51.4	49.4
Finnmark	33.3	37.1	44.4	47.3	48.8	43.5	44.9	55.7
Hele landet <i>Whole country</i>	42.7	44.0	45.5	46.7	48.4	49.3	51.0	51.7

Tabell 6. Elever i første klasse i gymnaset etter linje, år og kjønn.
 Table 6. Pupils in the first class at the Gymnas by type of course,
 year and sex. (B=Boys, G=Girls, T=Total).

År Year	Elever Pupils	Vanlig gymnas				Reform- gymnas Experimen- tal course	Alle linjer All courses
		Real- linjer Science courses	Språk- linjer Arts courses	Samfunns- linje Social Sc. course	Økonomisk gymnas Commer- cial course		
1962/63	Gutter B	5 084	1 797	-	751	-	7 632
	Jenter G	1 433	3 802	-	464	-	5 699
	Sum T	6 517	5 599	-	1 215	-	13 331
1964/65	Gutter B	5 398	2 117	-	971	-	8 486
	Jenter G	1 583	4 152	-	629	-	6 364
	Sum T	6 981	6 269	-	1 600	-	14 850
1966/67	Gutter B	5 509	2 034	-	1 012	-	8 555
	Jenter G	1 602	4 354	-	720	-	6 676
	Sum T	7 111	6 388	-	1 732	-	15 231
1968/69	Gutter B	6 037	2 199	10	1 112	-	9 358
	Jenter G	1 958	5 105	16	732	-	7 811
	Sum T	7 995	7 304	26	1 844	-	17 169
1970/71	Gutter B	6 111	2 211	26	1 286	626	10 260
	Jenter G	2 176	5 374	27	832	574	8 983
	Sum T	8 287	7 585	53	2 118	1 200	19 243
1971/72	Gutter B	6 372	2 228	41	1 138	768	10 547
	Jenter G	2 429	5 447	45	844	765	9 530
	Sum T	8 801	7 675	86	1 982	1 533	20 077
1972/73	Gutter B	6 346	2 308	54	1 137	843	10 688
	Jenter G	2 602	5 476	135	867	942	10 022
	Sum T	8 948	7 784	189	2 004	1 785	20 710
1973/74 ¹⁾	Gutter B	6 326	2 155	216	1 238	1 041	10 976
	Jenter G	2 733	5 706	389	809	1 032	10 669
	Sum T	9 059	7 861	605	2 047	2 073	21 645
1974/75	Gutter B	6 048	1 918	269	1 239	1 421	10 895
	Jenter G	2 837	5 557	445	932	1 548	11 319
	Sum T	8 885	7 475	714	2 171	2 969	22 214
1975/76	Gutter B	5 689	1 857	289	1 186	2 053	11 074
	Jenter G	2 921	5 275	551	915	2 197	11 859
	Sum T	8 610	7 132	840	2 101	4 250	22 933

1) Tallene for året 1973/74 er ikke helt sammenlignbare med tallene for de øvrige år, idet de ikke inkluderer elever i skoler uten eksamensrett.

Tabell 7. Elever i første klasse i vanlig gymnas prosentfordelt på linjer etter år og kjønn.

Table 7. Pupils in the first class at the Gymnas by type of course, year and sex. Percentages.

År Year	Elever Pupils	Real- linjer Science courses	Språk- linjer Arts courses	Samfunns- linje Social Sc. course	Økonomisk gymnas Commercial course	Alle linjer All courses
1962/63	Gutter <i>Boys</i>	66.7	23.5	-	9.8	100
	Jenter <i>Girls</i>	25.1	66.8	-	8.1	100
	Sum <i>Total</i>	48.9	42.0	-	9.1	100
1964/65	Gutter <i>Boys</i>	63.6	25.0	-	11.4	100
	Jenter <i>Girls</i>	24.9	65.2	-	9.9	100
	Sum <i>Total</i>	47.0	42.2	-	10.8	100
1966/67	Gutter <i>Boys</i>	64.4	23.8	-	11.8	100
	Jenter <i>Girls</i>	24.0	65.2	-	10.8	100
	Sum <i>Total</i>	46.7	41.9	-	11.4	100
1968/69	Gutter <i>Boys</i>	64.5	23.5	0.1	11.9	100
	Jenter <i>Girls</i>	25.1	65.4	0.2	9.4	100
	Sum <i>Total</i>	46.6	42.5	0.2	10.7	100
1970/71	Gutter <i>Boys</i>	63.4	22.9	0.3	13.3	100
	Jenter <i>Girls</i>	25.9	63.9	0.3	9.9	100
	Sum <i>Total</i>	45.9	42.0	0.3	11.7	100
1971/72	Gutter <i>Boys</i>	65.2	22.8	0.4	11.6	100
	Jenter <i>Girls</i>	27.7	62.1	0.5	9.6	100
	Sum <i>Total</i>	47.5	41.4	0.5	10.7	100
1972/73	Gutter <i>Boys</i>	64.5	23.4	0.5	11.5	100
	Jenter <i>Girls</i>	28.7	60.3	1.5	9.5	100
	Sum <i>Total</i>	47.3	41.1	1.0	10.6	100
1973/74	Gutter <i>Boys</i>	63.7	21.7	2.2	12.5	100
	Jenter <i>Girls</i>	28.4	59.2	4.0	8.4	100
	Sum <i>Total</i>	46.3	40.2	3.1	10.5	100
1974/75	Gutter <i>Boys</i>	63.8	20.2	2.8	13.1	100
	Jenter <i>Girls</i>	29.0	56.9	4.6	9.5	100
	Sum <i>Total</i>	46.2	38.8	3.7	11.3	100
1975/76	Gutter <i>Boys</i>	63.1	20.6	3.2	13.1	100
	Jenter <i>Girls</i>	30.2	54.6	5.7	9.5	100
	Sum <i>Total</i>	46.1	38.2	4.5	11.2	100

Tabell 8. Prosentandel jenter av elevene i første klasse i gymnasen etter linje og år.

Table 8. Female proportion in the first class at the Gymnas by type of course and year.

År <i>Year</i>	Real- linjer <i>Science courses</i>	Språk- linjer <i>Arts courses</i>	Samfunns- linje <i>Social Sc. course</i>	Økonomisk gymnas <i>Commercial course</i>	Reform- gymnas <i>Experimental course</i>	Alle linjer <i>All courses</i>
1962/63	22.0	67.9	-	38.2	-	42.7
1965/66	22.7	68.3	-	40.6	-	44.0
1966/67	22.5	68.2	-	41.6	-	43.8
1968/69	24.5	69.9	-	39.7	-	45.5
1970/71	26.3	70.9	49.1	39.3	57.4	46.7
1971/72	27.6	71.0	52.3	42.6	49.9	47.5
1972/73	29.1	70.3	71.4	43.3	52.8	48.4
1973/74	30.2	72.6	64.3	39.5	49.8	49.3
1974/75	31.9	74.8	62.3	42.9	52.1	51.0
1975/76	33.9	74.0	65.6	43.5	51.4	51.7

UTEKSAMINERTE ARTIANERE OG KANDIDATER FRA ØKONOMISK GYMNAS

I 1975 bestod 16 635 personer examen artium og 1 857 eksamen ved økonomisk gymnas. Disse tilsammen utgjorde 29.8 prosent av 19½-åringene i landet. Videre i denne publikasjonen vil de to gruppene samlet bli kalt artianere, og den prosentandel de utgjør av befolkningen i alder 19½ år ved tidspunktet for eksamen vil bli kalt artianerfrekvens.

Antall artianere har økt med vel 55 prosent i de siste ti år - fra ca. 11 900 i 1965, og artianerfrekvensen har i samme tidsrom økt med vel elleve prosentenheter - fra 18.4 i 1965. Artianerfrekvensen ligger gjennomgående 4-5 prosentenheter lavere enn elevfrekvensen tre år tidligere. Denne forskjell er imidlertid ikke identisk med frafall, idet endel gymnaselever ved 1-årige og 2-årige artiumskurs ikke blir registrert som "elevtilgang".

Geografisk fordeling av artianerne.

Tabell 11 viser at artianerfrekvensen på 29.8 for hele landet i 1975 dekker ganske store regionale ulikheter. Det må her gjøres oppmerksom på at de artianere som tar artium i vedkommende fylke er satt i relasjon til alle 19½-åringene i fylket. Artianertallet i fylket er ikke korrigert for artianere hjemmehørende i andre fylker. Dette medfører at fylker med stor skolekapasitet får høyere artianerfrekvens enn de ville ha, dersom det kunne korrigeres for artianere hjemmehørende i andre fylker. Imidlertid er det mulig å foreta en slik korrigerings for artianere fra 1968, 1969, 1970¹⁾ og 1971, idet Statistisk Sentralbyrå i publikasjonene "Gymnaseksamen 1968", "Gymnaseksamen 1969", "Gymnaseksamen 1970" og "Gymnaseksamen 1971" har fordelt artianerne etter skole- og hjemstedsfylke.

1) Statistisk Sentralbyrå mangler fordeling etter hjemstedsfylke for 395 artianere fra 1970 med eksamen uten hovedkarakter. I beregningene av artianerfrekvensen etter hjemstedsfylke er det for disse artianere forutsatt at hjemstedsfylke er det samme som skolefylke.

Artianerfrekvensen for de enkelte fylker etter hjemstedsfylke og etter skolefylke blir da for 1968, 1969, 1970 og 1971 følgende:

Fylke	Artianerfrekvens etter							
	Hjemstedsfylke				Skolefylke			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Østfold	22.0	23.0	21.9	24.4	22.0	22.8	22.0	24.3
Akershus	26.4	26.9	27.7	32.2	21.3	21.6	22.0	25.9
Oslo	29.7	28.4	29.7	32.1	34.9	33.2	34.2	37.8
Hedmark	21.0	21.2	20.9	26.6	18.8	19.9	19.0	25.0
Oppland	20.1	20.1	23.0	24.2	20.9	19.8	23.5	24.4
Buskerud	19.4	22.0	21.5	22.7	19.5	22.5	22.7	23.7
Vestfold	22.2	23.0	23.9	26.2	20.7	21.8	22.0	24.7
Telemark	20.3	21.2	23.3	25.8	21.7	22.0	24.4	26.7
Aust-Agder	22.3	22.1	19.7	23.4	21.9	20.7	19.0	21.2
Vest-Agder	24.9	26.6	26.3	28.9	24.6	28.4	27.0	28.9
Rogaland	21.9	21.8	23.0	24.2	22.9	22.6	23.5	23.8
Hordaland	20.9	23.7	22.1	26.0	14.0	18.4	16.0	21.4
Bergen	26.2	25.5	25.9	27.7	40.9	35.4	38.8	57.2
Sogn og Fjordane	17.1	23.3	25.6	27.4	16.3	20.8	24.6	25.9
Møre og Romsdal	18.2	19.7	20.0	20.8	16.3	18.9	19.1	18.8
Sør-Trøndelag	19.6	22.2	24.1	25.6	20.7	23.1	25.0	26.7
Nord-Trøndelag	18.6	18.5	17.8	22.1	16.9	17.3	17.1	20.4
Nordland	13.6	17.1	16.5	19.1	13.4	16.4	16.3	19.2
Troms	11.4	12.2	13.7	13.6	10.6	11.4	12.8	12.8
Finnmark	10.9	11.3	11.3	11.1	10.3	11.1	10.8	10.5

Av tabellen fremgår det at ulikhetene i artianerfrekvens mellom fylkene blir noe mindre når statistikken korrigeres for artianere hjemmehørende utenfor skolefylket. Særlig sterkt slår korreksjonen ut for Bergen og Oslo som da får lavere artianerfrekvens, mens deres tilgrensende fylker, Hordaland og Akershus, får høyere artianerfrekvens. Men også i en rekke andre fylker viser beregningene av artianerfrekvens etter hjemstedsfylke at skjevheten i den geografiske fordeling av artianere ikke er fullt så stor som beregningen etter skolefylke tyder på. Foruten Bergen og Oslo blir artianerfrekvensen lavere i fylkene Buskerud, Telemark og Sør-Trøndelag.

Beregningen av artianerfrekvens både etter hjemstedsfylke og etter skolefylke viser at Finnmark i begge tilfelle har den laveste artianerfrekvens. Mens den høyeste artianerfrekvens etter hjemstedsfylke finnes i Oslo og Akershus, er den etter skolefylke høyest for Bergen.

Imidlertid kan det være tvilsomt også om artianerfrekvens beregnet etter hjemstedsfylke viser det helt "riktige" bilde av geografiske forskjeller i artianerfrekvenser, idet det blant ungdommer i gymnasalder som ikke går på skole foregår til dels betydelige utflyttinger fra de egentlige hjemstedsfylker til sentrale fylker som Akershus, Oslo og Bergen. De som flytter og tar arbeid blir registrert som hjemmehørende i innflyttingsfylket. Grunnlaget for beregning av artianerfrekvensen blir således "for lite" i utflyttingsfylker og "for stort" i innflyttingsfylker. Dette betyr igjen at innflyttingsområdenes artianerfrekvens har en tendens til å bli undervurdert, mens det motsatte er tilfelle for fraflyttingsområdene.

Artianerfrekvenser etter skolefylke viser noe større geografiske forskjeller enn elevfrekvensene. Dette forhold har først og fremst sammenheng med at det i enkelte fylker er forholdsvis mange artianere som ikke har fulgt undervisning ved 3-årig gymnas. Det er ikke utarbeidet

årlig statistikk over antall gymnasiaster som går på ett-årige og to-årige kurs i de enkelte fylker, bortsett fra en oversikt over privatister i første, annen og tredje klasse i gymnasiet i vårsemesteret 1975, utarbeidet av Gymnasrådet. Ifølge denne oversikten ser det ut til at tilgang til kortere artiumskurs i særlig grad finner sted i Oslo, Akershus og Hordaland. Eksempelvis var antall privatister i avgangsklasser i Oslo våren 1975 omtrent det samme som antall uteksaminerte artianere i dette fylket året før. Det bør vel her minnes om at det er artianernes skolefylke - ikke hjemstedsfylke - som er beregningsgrunlaget for artianerfrekvensene.

Likevel har det i perioden 1965 - 1975, stort sett, vært relativt sterkest vekst i artianerfrekvensen i de fylker hvor den var under gjennomsnittet i 1965. I de fem fylker som hadde lavest artianerfrekvens i 1965: Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane ble artianerfrekvensen mer enn fordoblet i løpet av perioden, mens den for landet som helhet økte fra 18.4 i 1965 til 29.8 i 1975.

Fordeling på fylker og kjønn.

I 1975 var det flere jenter enn gutter som tok examen artium - 9 286 jenter og 9 206 gutter. For første gang var artianerfrekvensen høyere for jenter enn for gutter - henholdsvis 30.6 og 29.0 prosent av aldersgruppen. Artianerfrekvensen for jentene har økt fra 16.1 i 1965, og for guttene økte den fra 20.6 i løpet av samme tidsrom.

Den fylkesvise fordeling av artianerfrekvensene for hvert kjønn viser at denne er høyere for jenter enn for gutter i 15 av de 19 fylkene. En sammenslåing av fylkene til tre større områder: Østlandet m/Agder, Vestlandet m/Trøndelag og Nord-Norge viser at for det første området var artianerfrekvensen i 1975 32.1 for gutter, 33.9 for jenter, for det andre området 27.5 for gutter, 29.0 for jenter og for Nord-Norge 20.4 for gutter, 21.1 for jenter. (Se for øvrig tabell 12).

Fordeling på linjer.

For artiumskullet 1975 er linjefordeling for artianerne fra reformgymnas (9.2 prosent av artiumskullet) foreløpig ikke kjent. Men om det forutsettes at deres relative fordeling på linjer var den samme som for 1974-artianerne fra reformgymnas, blir fordelingen for hele artiumskullet 1975 følgende: 42.3 prosent med reallinje, 43.5 prosent språklig linje (inklusive 195 artianere fra musikklinjen), 4.1 prosent samfunnslinje og 10 prosent med økonomisk gymnas.

Fordeling på linjer og kjønn.

Som nevnt i kapitlet om nye elever er valg av gymnaslinjer svært forskjellig for gutter og jenter. Omkring 63-66 prosent av de kvinnelige artianere de to-tre siste år tok språklig artium, 24 prosent hadde real- eller naturfaglinje, 8-9 prosent økonomisk gymnas, og resten - 1.6-4.3 prosent samfunnslinje. Siden samfunnslinje ble etablert har andelen på språklinjene gått ned mens reallinjene hadde omtrent den samme andel av de kvinnelige artianerne.

Av de mannlige artianere de to-tre siste år tok ca. 24 prosent språklig artium, vel 60 prosent real- eller naturfaglinje, ca. 12 prosent økonomisk gymnas og 2-4 prosent tok eksamen ved samfunnslinje. Også for guttenes vedkommende har etableringen av samfunnslinje i liten grad endret andelen på reallinjene - det er hovedsakelig språklinjenes andel som er blitt mindre.

Sammenligning av førstegymnasiastenes og artianernes fordeling på linjer viser at i løpet av 3 år synker andelen på reallinjene, mens den øker på språklinjene for begge kjønn. Årsakene til dette kan være flere: frafallet på reallinjene er større enn på språklinjene, en del elever som begynner på reallinje skifter til språklinje og i tilgangen til to-årige og ett-årige kurs er det flere som velger språklinjer - antake-

lig virker alle disse faktorer sammen. Forskyvningene har i 1970-årene utgjort 2-5 prosentenheter. (Se for øvrig tabell 15).

Den økende andel jenter blant artianere har også medført større andel jenter på samtlige av de tradisjonelle artiumslinjer. Økningen har vært sterkest på reallinjene, der knapt 21 prosent av artianerne i 1965 var jenter, mot 29 prosent i 1975. På språklinjene har andelen jenter i samme tidsrom økt fra ca. 67 til ca. 72 prosent, og på økonomisk gymnas fra knapt 35 til vel 42 prosent.

Tabell 9. Artianere, absolutte tall og i prosent av antall personer i alder 19½ år.

Table 9. Gymnas graduates - absolute numbers and as a percentage of the population aged 19½ years.

År Year	Antall personer i alder 19½ år Population aged 19½ years	Antall artianere Gymnas graduates	Artianerfrekvens Gymnas graduate frequency
1950	44 151	4 484	10.2
-	-	-	-
1955	39 515	4 137	10.5
1956	40 559	4 617	11.4
1957	41 879	4 935	11.8
1958	43 161	5 289	12.3
1959	44 373	5 452	12.3
1960	43 990	5 770	13.3
1961	46 057	6 816	14.8
1962	51 177	8 198	16.0
1963	56 233	9 659	17.2
1964	60 429	10 786	17.8
1965	64 550	11 904	18.4
1966	66 100	12 279	18.6
1967	63 500	12 962	20.4
1968	61 528	13 034	21.2
1969	60 250	13 451	22.3
1970	59 238	13 488	22.8
1971	59 425	14 882	25.0
1972	60 708	15 444	25.4
1973	60 981	16 293	26.7
1974	61 324	17 234	28.1
1975	62 145	18 492	29.8

Tabell 10. Artianere etter skolefylke og år.
 Table 10. *Gymnas graduates by year and county.*

Skolefylke <i>County</i>	Antall artianere årene <i>Number of gymnas graduates in the years</i>							
	1965	1968	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Østfold	663	741	704	779	838	837	927	1 008
Akershus	839	941	981	1 178	1 327	2 379	1 679	1 849
Oslo	2 865	2 503	2 383	2 552	2 586	2 769	2 793	2 808
Hedmark	483	519	474	637	639	662	708	782
Oppland	456	577	593	614	590	648	697	690
Buskerud	513	580	657	675	797	787	829	820
Vestfold	494	552	589	665	692	718	713	851
Telemark	499	539	575	630	600	661	662	699
Aust-Agder	234	285	228	262	312	293	330	367
Vest-Agder	371	472	518	570	546	585	612	722
Rogaland	845	982	1 033	1 058	1 127	1 131	1 278	1 346
Hordaland	387	590	640	883	477	1 653	1 612	1 813
Bergen	737	793	745	750	1 064			
Sogn og Fjordane	206	269	380	403	444	476	451	525
Møre og Romsdal	511	639	712	726	769	762	872	936
Sør-Trøndelag	787	748	875	937	938	1 003	1 131	1 136
Nord-Trøndelag	253	332	320	384	385	463	462	528
Nordland	482	567	639	746	763	864	874	984
Troms	182	251	293	291	369	416	402	453
Finnmark	70	154	149	142	181	186	202	175
Hele landet <i>Whole country</i>	11 877	13 034	13 488	14 882	15 444	16 293	17 234	18 492

Fordeling på fylker mangler for artianere med utsatt prøve fra tidligere år for året 1965, da slik spesifisering ikke finnes i Gymnasrådet. Summen i denne tabellen for dette år er derfor noe for lav, jfr. tabell 9.

Tabell 11. Artianere i prosent av personer i alder 19½ år etter skolefylke og år.

Table 11. *Gymnas graduates as a percentage of population aged 19½ years, by county and year.*

Skolefylke <i>County</i>	Artianerfrekvens <i>Gymnas graduate frequency</i>							
	1965	1968	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Østfold	18.3	22.0	22.0	24.3	24.9	24.6	27.7	29.6
Akershus ¹⁾	18.2	21.3	22.0	25.9	27.2	27.6	32.6	34.8
Oslo ¹⁾	31.1	34.9	34.2	37.8	41.5	45.1	45.9	45.7
Hedmark	17.5	18.8	19.0	25.0	23.5	24.9	26.6	28.9
Oppland	16.8	20.9	23.5	24.4	22.6	24.6	25.8	25.1
Buskerud	16.1	19.5	22.7	23.7	27.0	26.4	27.3	26.2
Vestfold	17.5	20.7	22.0	24.7	24.6	25.3	25.6	30.3
Telemark	19.5	21.7	24.4	26.7	24.4	27.5	27.8	28.4
Aust-Agder	18.3	21.9	19.0	21.2	23.8	22.9	25.9	28.5
Vest-Agder	19.3	24.6	27.0	28.9	26.8	28.7	29.5	34.0
Rogaland	19.7	22.9	23.5	23.8	24.5	24.5	27.4	28.6
Hordaland og Bergen	17.7	22.5	23.4	27.3	25.0	26.7	26.5	29.7
Sogn og Fjordane	13.6	16.3	24.6	25.9	26.8	28.1	26.6	30.7
Møre og Romsdal	13.7	16.3	19.1	18.8	19.6	19.4	22.0	23.1
Sør-Trøndelag	20.4	20.7	25.0	26.7	26.3	28.0	30.9	30.7
Nord-Trøndelag	12.8	16.9	17.1	20.4	19.8	23.9	23.5	26.7
Nordland	11.1	13.4	16.3	19.2	19.4	21.6	21.9	24.4
Troms	7.7	10.6	12.8	12.8	16.2	17.7	17.0	19.2
Finnmark	5.2	10.3	10.8	10.5	13.3	13.5	14.3	12.6
Hele landet <i>Whole country</i>	18.4	21.2	22.8	25.0	25.4	26.7	28.1	29.8

1) Artianerfrekvensene for Akershus og Oslo sammenlagt blir henholdsvis 26.8, 29.7, 29.5, 33.0, 33.5, 37.3, 39.8 og 40.6 for årene 1965, 1968 og 1970-1975.

Tabell 12. Artianere i prosent av personer i alder 19½ år etter skolefylke, år og kjønn.

Table 12. *Gymnas graduates as a percentage of population 19½ years by county, year and sex.*

Skolefylke <i>County</i>	Artianerfrekvens <i>Gymnas graduate frequency</i>									
	1966		1970		1972		1974		1975	
	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>	Gut- ter <i>Boys</i>	Jen- ter <i>Girls</i>
Østfold	23.5	17.3	23.2	19.8	27.3	22.4	27.9	27.5	28.9	30.5
Akershus	20.1	16.5	22.3	21.3	28.3	27.2	31.8	33.5	34.7	35.0
Oslo	36.6	26.1	35.7	26.9	44.6	38.7	46.3	45.6	43.7	47.5
Hedmark	17.7	17.0	18.0	18.7	23.1	24.1	25.8	27.5	27.0	31.0
Oppland	18.4	14.8	21.7	22.9	21.5	23.7	26.3	25.3	24.4	25.9
Buskerud	16.9	13.8	23.9	20.8	26.0	28.1	24.0	30.8	24.3	28.3
Vestfold	18.1	16.2	21.7	20.3	23.5	25.7	26.3	25.0	29.5	31.0
Telemark	24.5	17.4	26.3	21.0	24.3	24.6	26.7	29.0	27.6	29.3
Aust-Agder	20.5	12.6	19.7	16.4	25.9	21.6	27.6	24.7	32.3	24.8
Vest-Agder	23.9	17.9	27.3	24.0	27.8	25.6	29.3	29.8	36.7	31.2
Rogaland	22.6	15.2	25.7	19.4	26.6	22.2	27.8	26.9	28.7	28.4
Hordaland	11.0	9.4	15.4	16.2	}25.2	}24.8	}28.0	}24.9	}29.0	}30.5
Bergen	39.7	25.6	42.9	26.7						
Sogn og Fjordane	12.6	10.5	26.4	21.9	26.0	27.8	25.2	28.3	28.5	33.2
Møre og Romsdal	18.7	13.2	20.7	16.6	21.5	17.6	23.7	20.1	23.7	22.5
Sør-Trøndelag	22.3	15.6	26.7	21.2	27.2	25.5	33.2	28.6	28.9	32.5
Nord-Trøndelag	13.5	11.3	18.1	15.8	20.9	18.6	23.3	23.7	24.8	28.9
Nordland	13.8	10.3	18.2	13.0	21.1	17.3	21.7	22.1	24.3	24.5
Troms	9.6	5.9	12.6	10.6	18.7	13.5	19.0	14.8	18.6	19.7
Finnmark	9.7	6.4	10.2	9.3	14.5	11.9	14.4	14.2	11.2	13.9
Hele landet <i>Whole country</i>	20.9	16.0	23.4	20.0	26.2	24.6	28.2	28.0	29.0	30.6

Tabell 13. Prosentandel jenter av artianere etter skolefylke og år.
 Table 13. Female percentage of Gymnas graduates by county and year.

Skolefylke <i>County</i>	1966	1968	1970	1972	1973	1974	1975
Østfold	40.4	42.1	44.6	43.8	45.0	47.8	48.5
Akershus	45.6	44.8	48.7	50.3	50.8	50.6	50.1
Oslo	43.8	47.1	47.2	49.4	50.1	51.9	53.9
Hedmark	44.7	39.9	48.3	48.5	47.6	50.4	51.8
Oppland	43.7	47.3	49.3	50.3	50.9	49.1	49.7
Buskerud	43.6	47.1	45.3	50.3	52.1	55.1	52.4
Vestfold	45.0	41.3	45.5	49.7	47.5	46.8	49.4
Telemark	40.0	42.7	42.7	48.8	47.0	49.7	49.5
Aust-Agder	35.1	40.0	42.7	44.6	50.9	46.1	44.1
Vest-Agder	41.9	40.3	44.5	46.0	43.1	49.0	44.2
Rogaland	39.4	43.4	41.2	44.2	48.3	48.4	49.6
Hordaland og Bergen	42.7	40.9	45.6	48.3	46.8	46.2	50.2
Sogn og Fjordane	39.2	43.9	41.5	48.2	47.1	49.0	50.7
Møre og Romsdal	39.7	41.8	41.9	42.8	44.5	43.5	46.6
Sør-Trøndelag	40.3	42.0	44.0	48.5	50.2	46.5	52.7
Nord-Trøndelag	42.4	40.4	41.5	44.4	48.2	48.1	50.8
Nordland	38.6	44.1	36.9	41.4	43.1	47.0	47.3
Troms	36.6	40.6	41.7	40.9	43.3	42.3	48.8
Finnmark	38.4	39.0	45.9	42.5	51.6	49.0	56.6
Hele landet <i>Whole country</i>	42.0	43.4	44.7	47.3	48.1	48.8	50.2

Tabell 14. Artianere etter linje, år og kjønn.
 Table 14. *Gymnas Graduates by type of course, year and sex.*

År <i>Year</i>	Arti- anere <i>Gymnas gradu- ates</i>	Real- linjer <i>Science courses</i>	Språk- linjer <i>Arts courses</i>	Samfunns- linjer <i>Social Sc. courses</i>	Økonomisk gymnas <i>Commercial courses</i>	Alle linjer <i>All courses</i>
1964	Gutter <i>Boys</i>	3 995	1 641	-
	Jenter <i>Girls</i>	992	3 150	-
	Sum <i>Total</i>	4 987	4 791	-	979	10 757
1965	Gutter <i>Boys</i>	4 368	1 733	-
	Jenter <i>Girls</i>	1 130	3 500	-
	Sum <i>Total</i>	5 498	5 233	-	1 147	11 878
1968	Gutter <i>Boys</i>	4 549	1 980	-	842	7 371
	Jenter <i>Girls</i>	1 260	3 892	-	511	5 663
	Sum <i>Total</i>	5 809	5 872	-	1 353	13 034
1970 ¹⁾	Gutter <i>Boys</i>	4 358	1 954	9	938	7 259
	Jenter <i>Girls</i>	1 284	4 008	13	529	5 834
	Sum <i>Total</i>	5 742	6 226	22	1 498	13 488
1971 ¹⁾	Gutter <i>Boys</i>	4 784	1 997	6	900	7 687
	Jenter <i>Girls</i>	1 468	4 370	11	552	6 401
	Sum <i>Total</i>	6 645	6 679	17	1 541	14 882
1972	Gutter <i>Boys</i>	4 909	2 093	80	1 061	8 143
	Jenter <i>Girls</i>	1 576	5 047	72	606	7 301
	Sum <i>Total</i>	6 485	7 140	152	1 667	15 444
1973	Gutter <i>Boys</i>	5 196	2 050	149	1 069	8 464
	Jenter <i>Girls</i>	1 876	5 129	122	702	7 829
	Sum <i>Total</i>	7 072	7 179	271	1 771	16 293
1974	Gutter <i>Boys</i>	1 007	8 832
	Jenter <i>Girls</i>	727	8 402
	Sum <i>Total</i>	1 734	17 234
1975	Gutter <i>Boys</i>	1 073	9 206
	Jenter <i>Girls</i>	784	9 286
	Sum <i>Total</i>	1 851	18 492

1) Fullstendig fordeling på kjønn mangler for 1970 og 1971. Dette er grunnen til at summen av gutter og jenter for disse to år blir mindre enn totalen, henholdsvis 395 og 794.

Tabell 15. Artianere prosentfordelt på linjer etter år og kjønn.
 Table 15. *Gymnas graduates by type of course, year and sex. Percentages.*

År Year	Arti- anere	<i>Gymnas gradu- ates</i>	Real- linjer <i>Science courses</i>	Språk- linjer <i>Arts courses</i>	Samfunns- linjer <i>Social Sc. courses</i>	Økonomisk gymnas <i>Commercial course</i>	Alle linjer <i>All courses</i>
1964	Sum	<i>Total</i>	46.4	44.5	-	9.1	100
1965	Sum	<i>Total</i>	46.3	44.0	-	9.7	100
1968	Gutter	<i>Boys</i>	61.7	26.9	-	11.4	100
	Jenter	<i>Girls</i>	22.3	68.7	-	9.0	100
	Sum	<i>Total</i>	44.6	45.0	-	10.4	100
1970 ¹⁾	Gutter	<i>Boys</i>
	Jenter	<i>Girls</i>
	Sum	<i>Total</i>	42.6	46.1	0.2	11.1	100
1971 ¹⁾	Gutter	<i>Boys</i>
	Jenter	<i>Girls</i>
	Sum	<i>Total</i>	44.6	44.9	0.1	10.4	100
1972	Gutter	<i>Boys</i>	60.3	25.7	1.0	13.0	100
	Jenter	<i>Girls</i>	21.6	69.1	1.0	8.3	100
	Sum	<i>Total</i>	42.0	46.2	1.0	10.8	100
1973	Gutter	<i>Boys</i>	61.4	24.2	1.8	12.6	100
	Jenter	<i>Girls</i>	24.0	65.5	1.6	9.0	100
	Sum	<i>Total</i>	43.4	44.1	1.7	10.9	100
1974 ²⁾	Gutter	<i>Boys</i>	60.3	24.4	3.9	11.4	100
	Jenter	<i>Girls</i>	24.0	64.0	3.3	8.7	100
	Sum	<i>Total</i>	42.6	43.7	3.6	10.1	100
1975	Gutter	<i>Boys</i>	60.4	24.0	3.9	11.7	100
	Jenter	<i>Girls</i>	24.4	62.8	4.3	8.4	100
	Sum	<i>Total</i>	42.3	43.5	4.1	10.0	100

1) Fullstendig fordeling på kjønn mangler for 1970 og 1971. Dette er grunnen til at det ikke er foretatt prosentfordeling for hvert kjønn disse to år.

2) Prosentfordelingen er foretatt med basis i beregnet fordeling av artianerne fra reformgymnas etter linjer og kjønn.

Tabell 16. Prosentandel jenter av artianere etter linje og år.
Table 16. Female proportion of Gymnas graduates by type of course and year.

År <i>Year</i>	Real- linjer <i>Science courses</i>	Språk- linjer <i>Arts courses</i>	Samfunns- linjer <i>Social Sc. courses</i>	Økonomisk gymnas <i>Commercial course</i>	Alle linjer <i>All courses</i>
1965	20.6	66.9	-
1966	21.1	64.8	-	34.6	42.0
1968	21.7	66.3	-	37.8	43.4
1970 ¹⁾	22.6	67.2	59.1	36.0	44.7
1972	24.3	70.7	47.4	36.4	47.3
1973	26.5	71.4	45.0	39.6	48.1
1974	27.5	71.4	45.0	41.9	48.8
1975	28.9	72.5	53.0	42.2	50.2

1) Prosentandel kvinner i 1970 er beregnet på grunnlag av antall artianere med kjent kjønn.

SUMMARY IN ENGLISH

GYMNAS ENTRANTS

In 1975 there were 23 000 new entrants to the Norwegian Gymnas (High School). This was 37.2 per cent of all Norwegians 16½ years old, which is the usual age for entering Gymnas. The pupil frequency (number of entrants as a percentage of population aged 16½) increased from 24.5 to 37.2 during the period 1965-1975. (Table 1.)

Pupil frequency - geographical differences.

There are considerable differences in pupil frequency throughout the various parts of the country. In Oslo and the surrounding county Akershus, the pupil frequency in 1975 was 49.4 whereas in the northernmost county Finnmark it was 22. However, counties with 1965 pupil frequency below average had a relatively stronger rate of increase over the last decade than those with average or above average frequency. In fact, some of these economically weaker counties more than doubled their frequency over ten years (i.e. Sogn og Fjordane, Troms and Nordland). The national pupil frequency rose from 24.5 to 37.2. (Table 3.)

Pupil frequency - sex differences.

Traditionally, relatively more boys than girls have entered Gymnas. At the beginning of this century only ten per cent of Gymnas students were girls, but the proportion increased rapidly to 33 per cent in 1915. It then remained rather stable for 25 years, then increased again during the Second World War to 40 per cent, and remained there for fifteen years. At the beginning of the 1960ies the female proportion of Gymnas entrants again began moving upwards. The pupil frequency of girls exceeded that of boys in 1973. In 1975 the pupil frequency for girls was 39.5 as against 35.1 for boys. (Table 4.)

Distribution on courses - sex differences.

There are, however, still considerable sex differences in the choice of Gymnas course. The majority of girls tend to opt for Arts, whereas boys prefer Science (which are a prerequisite for entering certain university courses - such as engineering, medicine, dentistry and pharmacy). The tables 6, 7 and 8 show the distribution on Gymnas courses of entrants by sex.

GYMNAS GRADUATES

In 1975 the number of students who graduated from Gymnas was 18 500 - an increase of 55 per cent over ten years. The Gymnas graduate frequency (number of Gymnas graduates as a percentage of population aged 19½) increased from 18.4 in 1965 to 29.8 in 1975. (Table 9.)

Geographical distribution.

The geographical differences in Gymnas graduate frequency, as a matter of course, correspond approximately to the differences in pupil frequency three years earlier. (The Norwegian Gymnas normally takes three years.) In 1975 Gymnas graduate frequency was 40.6 for Oslo with Akershus (45.7 for Oslo alone) and 12.6 for Finnmark (for the three counties of North-Norway together it was 20.7). (Table 11.)

Gymnas graduate frequencies for boys and girls in each county are shown in table 12. In 1975, for the first time, the frequency was higher for girls than for boys - 30.6 for girls against 29.0 for boys.

Distribution on courses.

Of Gymnas graduates in 1975, 42.3 per cent had done Science, 43.5 Arts, 4.1 Social Science, and the Commercial course accounted for 10 per cent.

As mentioned in the chapter on Gymnas entrants, boys and girls differ considerably in their choice of Gymnas course. In 1975 60 per cent of male graduates took Science courses, 24 per cent Arts courses, 4 per cent the Social Science course and 11 per cent the Commercial course. Of female graduates 24 per cent took Science courses, 64 per cent Arts courses, 3 per cent the Social Science course and 9 per cent the Commercial course. Ten years earlier the Social Science course was not yet established, consequently there were larger proportions on the Science and Arts courses; this applies to both sexes. Apparently the establishing of a Social Science course has reduced the proportion of pupils in the Arts courses more than the Science courses. (Table 15.)